

A Kaposvári Járásbíróság

í t é l e t e

Az ügy száma: 13.P.20.386/2020/40-II. szám

A felperes: AxFina Hungary Zrt.
(6722 Szeged, Római körút 21.)

A felperes képviselője: [redacted] Ügyvédi Iroda
ügyintéző ügyvéd: [redacted] ügyvéd

Az alperes: [redacted]

Az alperes képviselője: dr. Csuka Zoltán ügyvéd
7400 Kaposvár, Csokonai u. 2. III/18.

A per tárgya: kölcsöntartozás és járulékai megfizetése

R e n d e l k e z ő r é s z

A bíróság a peres felek közt 2007. március 26. napján létrejött P [redacted] 7 számú egyedi lízingszerződést az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezések mellőzésével a szerződés megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal érvényessé nyilvánítja, ezt meghaladóan a bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére [redacted] Ft perköltséget.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, melyet a Kaposvári Törvényszéknek címezve, jelen bíróságon lehet elektronikus úton vagy nem elektronikus úton kapcsolatot tartó fél esetén papír alapon 4 példányban benyújtani.

Elektronikus kapcsolattartás esetén a fellebbezést elektronikus úton kell előterjeszteni. Ennek elmulasztása esetén, illetve amennyiben a fellebbezés elektronikus úton, de nem az E-ügyintézés törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon kerül előterjesztésre, az elektronikus úton kapcsolatot tartó fellebbezését a bíróság visszautasítja.

A bíróság tájékoztatja a feleket, hogy a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el, kivéve, ha a felek bármelyike tárgyalás tartását kéri, a bíróság azt indokoltnak tartja, vagy tárgyaláson foganatosítható bizonyítást kell lefolytatni. A fellebbező félnek a tárgyalás tartására irányuló kérelmét a fellebbezésében kell előterjesztenie. A fellebbező fél ellenfele a fellebbezés kézbesítésétől számított 15 napon belül tárgyalás tartását kérheti.

A felek kérelme alapján sem kell tárgyalást tartani, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 379. és 380.§-ában meghatározott okból kell hatályon kívül helyezni, a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, a fellebbezés csak a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével, illetve az előzetes végrehajthatósággal kapcsolatos, a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul.

I n d o k o l á s

- [1] Az alperes gépjármű vásárlás céljából keresete fel a Karg Autó Kft-t a 2007-es évben. A kiválasztott személygépjármű megvásárlásához kellő anyagi fedezettel nem rendelkezett, ezért deviza alapú pénzügyi lízing finanszírozási kérelemmel fordult a Lombard Lízing Zrt-hez 2007. március hó 22. napján. 2007. március hó 26. napján a Lombard Lízing Zrt. mint lízingbeadó, és az alperes mint lízingbevevő között P[REDACTED]7 számon egyedi lízingszerződés jött létre a 2007-es évjáratú [REDACTED] motorszámú Volkswagen Jetta 1.6 Trendline típusú gépjármű, mint lízingtárgy vonatkozásában. A szerződésben a szerződő felek a teljes bruttó vételárát 4.358.000,- Ft-ban határozták meg, a tőketartozás összege 3.233.333,- Ft-ban, míg az Áfa 646.667,- Ft-ban került meghatározásra, mértékadó devizanemként a svájci frank került rögzítésre, az alperes által fizetendő összes lízingdíj pedig 6.451.319,- Ft-volt. A felek az első fizetendő lízingdíj esedékességének határidejét 2007. március 26. napjában jelölték meg és annak összege az alperes által fizetett önerő összegével, 440.000,- Ft-tal volt egyező, míg ezt követően havi lebontásban az esedékességi határidő megjelölése mellett rögzítve lett az alperes által fizetendő lízingdíj összege forintban, 2007 novemberétől a fizetendő összeg 41.586,- Ft/hó volt, 2007 októberében egy nagyobb összegű befizetés meghatározására került sor 1.000.000,- Ft-os összegben, melyet az alperes édesanyja végkielégítéséből kívánt rendezni. A lízingszerződés futamideje 10 évben került meghatározásra. A felek konkrét, egyedi szerződésükben rögzítették, hogy szerződésük elválaszthatatlan részét képezi a lízingbeadó tevékenységére vonatkozó üzletszabályzat is, melyet az alperes kijelentése szerint megismert, megértett és azt magára nézve kötelezőnek elfogadta, annak átvételét az egyedi szerződés aláírásával nyugtázta.
- [2] Az alperes a fizetési kötelezettségének rendszeresen csekkes befizetés formájában volt köteles eleget tenni.
- [3] Alperes a megkötött szerződés szerint a havi lízingdíjak fizetését megkezdte. A felek közt létrejött deviza alapú lízingszerződés kapcsán - az időközben bekövetkezett jogszabályi környezet megváltozására figyelemmel - a 2014. évi XL. törvény (Elszámolási tv.) rendelkezései alapján a felperesi Ax Fina Hungary Zrt. (előző nevén Lombard Lízing Zrt.) elszámoló levelet küldött az alperesnek, melyben megállapította, hogy a felek közt létrejött szerződés kapcsán az árfolyamrészről, valamint a felperes egyoldalú szerződésmódosítási lehetősége okán a felperes részéről tisztességtelenül felszámított összeg 493.279,- Ft volt, melyet a felek közt létrejött fogyasztói lízingszerződés vonatkozásában az alperes tartozása kapcsán elszámolt 2015. február hó 01. napi fordulóponttal. Ebben az időszakban az alperesnek a felek közti szerződés kapcsán lejárt tartozása nem volt.

- [4] 2017. szeptember hó 13. napján a felperes figyelmeztető levelet küldött az alperes részére azzal, hogy 101.306,- Ft összegű lejárt tartozását legkésőbb 2017. október hó 02. napjáig fizesse meg, ellenkező esetben a felperes a felek közt létrejött szerződést azonnali hatállyal felmondja. A figyelmeztető levél tartalmazta, hogy alperes tőketartozása 92.434,- Ft, kamattartozása 8.124,- Ft, egyéb tartozása 748,- Ft összegű. Ezen figyelmeztető levél „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza a felperesi feladóhoz az alperes [REDACTED] szám alatti címéről. A felszólításban foglaltaknak az alperes nem tett eleget, ezért a felperes 2017. október 09. napján kelt levelével a felek közti lízingszerződést 2017. november hó 02. napjára felmondta, ekkor az alperes tartozása a felperes kimutatása szerint 139.047,- Ft tőke, 11.779,- Ft kamat és 748,- Ft egyéb költség, mindösszesen 151.574,- Ft volt, azonban az azonnali hatályú felmondásban foglaltakra figyelemmel a felperes alperessel szemben fennálló teljes követelését esedékessé tette, a felmondó levél az alperes részére 2017. október 13. napján szabályszerűen kézbesítésre került. 2018. március hó 27. napján a felmondott szerződés vonatkozásában a felperes az elszámolását elkészítette, azt az alperes részére megküldte és mindösszesen 1.093.570,- Ft megfizetésére szólította fel alperest 2018. április hó 16. napi fizetési határidővel. A felperes ezen elszámoló levele az alperes részére szabályszerűen kézbesítésre került, azt a címzett 2018. április hó 04. napján személyesen vette át, azonban a felszólításban foglaltaknak nem tett eleget.
- [5] Mindezeket követően a felperes az illetékes közjegyző előtt fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperessel, mint kötelezettel szemben és abban 1.102.298,- Ft tőke és annak járulékai megfizetésére tartott igényt lízingszerződésből eredő lízingdíjtartozás jogcímén. A kibocsátott fizetési meghagyással szemben az alperes jogi képviselője útján törvényi határidőn belül ellentmondást terjesztett elő, a felperes követelését sem jogalapjában, sem összecszerúségében nem ismerte el, azt vitatta, ezért az eljárás perré alakult.
- [6] A perré alakult eljárásban a felperes keresetet tartalmazó iratában kérte alperes marasztalását 1.102.298,- Ft főkövetelésben, 16.710,- Ft szerződés szerinti késedelmi kamattartozásban, továbbá 1.079.091,- Ft kamatalap után járó, az üzletszabályzata szerinti késedelmi kamatban és az eljárás során felmerült költségekben is.
- [7] Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperesi keresetet teljes egészében, jogalapjában és összecszerúségében is vitatta, a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. A jogalapi vitatás körében érvénytelenségi kifogást terjesztett elő és hivatkozott arra, hogy a felek közti jogviszony alapját képező lízingszerződés, elsődlegesen teljes mértékben, másodlagosan részlegesen érvénytelen. Az érvénytelenség okaként hivatkozott arra, hogy a felek közt létrejött és fogyasztói szerződésnek minősülő lízingdíjszerződés lényegében egy blanketta szerződés, melyben árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás nem szerepel, és abban olyan sem került rögzítésre, hogy az ilyen jellegű kockázatot az alperes köteles viselni. Figyelemmel arra, hogy a jogszabály ezen szerződések kapcsán írásbeli alakot szab meg és ír elő, így az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatásnak, mint a szerződés lényeges feltételének szintén írásba foglaltan kellett volna szabályszerűen megtörténnie, azonban kockázatteltárás nem történt, azt az egyedi szerződés nem is tartalmazza, valamint az üzletszabályzatból sem derül ki, hogy ez pontosan mit jelent és milyen következményekkel jár a felekre nézve. Amennyiben a bíróság a bizonyítási eljárás

eredményeként úgy találja, hogy volt tájékoztatás az árfolyamkockázat vonatkozásában alperes irányába, úgy hangsúlyozta, hogy a tájékoztatás nem volt megfelelő, a szerződéskötést megelőzően alperes kockázat feltárását nem írt alá és szóbeli tájékoztatásban sem részesült, erre vonatkozóan a szerződés sem tartalmaz semmilyen utalást. Így viszont az árfolyamkockázat viselésére nem kötelezhető. Kifogásolta továbbá alperes, hogy elmaradt teljesítőképességének vizsgálata, mely álláspontja szerint szintén a kereset elutasítására vezet.

- [8] Utalt arra, hogy a felek közti szerződés a Hpt. 210.§ (2) bekezdésébe is ütközik, minthogy a perbeli szerződés nem tartalmazza a kamatot, így a felek abban nem is állapodhattak meg.
- [9] Hivatkozott az alperes arra is, hogy a felperes által csatolt felmondás a jogszabály megkerülésére irányul, így az a Ptk. 200.§ (2) bekezdése alapján érvénytelen. A felmondásból nem állapítható meg, hogy pontosan milyen szerződési feltétel megszegése adott okot a felperes részéről a szerződés felmondására, másrészt a felmondás csak akkor tekinthető jogszerűnek, hogyha a szerződés alapján fennálló, követelhető tartozások összegét a felmondásban a felperes helyesen tünteti fel és pontosan megjelöli a felmondási okot is.
- [10] Emellett a felperesi követelést összecszerúságában is vitatta, álláspontja szerint a becsatolt okiratokkal az összecszerúság vonatkozásában bizonyítási kötelezettségének a felperes nem tett eleget, és annak ellenére, hogy a szerződés havi fix konstrukciójú volt, a befizetések egy részét a felperes rendszeresen az árfolyamváltozásra számolta el, ami tisztességtelen.
- [11] Az alperes érdemi ellenkérelmében, érvénytelenségi kifogásában foglaltakra figyelemmel a felperes elsődleges keresetét változatlanul fenntartva még perfelvételi szakban keresetváltoztatást tartalmazó iratot terjesztett elő és másodlagos kereseti kérelemként – amennyiben a bíróság az alperesi érvénytelenségi kifogásnak helyt adna - kérte, hogy a bíróság a felek közt létrejött lízingszerződést az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó tájékoztatás nem megfelelő volta miatti érvénytelenség okán a szerződés megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal nyilvánítsa érvényessé és kötelezze az alperest 715.666,- Ft tőke, valamint a tőke után 2017. április hó 06. napjától járó, a szerződés szerinti késedelmi kamat, és az eljárás során felmerült perköltségek megfizetésére is. Ezen másodlagos kereseti igény vonatkozásában tényállításait változatlanul fenntartva hivatkozott arra, hogy álláspontja szerint az árfolyamkockázatra vonatkozó tájékoztatás az alperes felé jogszabályszerűen megtörtént, amennyiben a bíróság ennek ellenkezőjét találja bizonyítottnak, úgy hivatkozott arra, hogy mivel az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a szerződéses főszolgáltatás körébe tartozik, annak tisztességtelensége a szerződés egészének érvénytelenségét eredményezi, mivel annak kiesésével a szerződés teljesítése lehetetlenné válik. Utalt azonban arra, hogy az 1959.évi IV. törvény (rPtk.) 237.§ (2) bekezdésének második fordulója szerint az érvénytelen szerződést érvényessé lehet nyilvánítani, ha az érvénytelenség oka megszüntethető, és ezekben az esetekben rendelkezni kell az esetleg ellenszolgáltatás nélkül maradó szolgáltatás visszatérítéséről is. Hivatkozott emellett az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény 5. pontjában, a 6/2013. Polgári jogegységi döntés 4. pontjában foglaltakra, továbbá a 2014. évi XL. törvény 37.§ (1) bekezdésében foglaltakra is, míg az összecszerúság vonatkozásában - csatolt kimutatásai mellett - igazságügyi könyvszakértő kirendelésére tett indítványt.

- [12] Az alperes a felperes perfelvételi szakban előterjesztett keresetváltoztatást tartalmazó perfelvételi irata, másodlagos kereseti igénye vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a felperesi keresetváltoztatás a jogszabályi előírásoknak nem felel meg, az határozott kereseti kérelmet nem tartalmaz, mely mellett utalt arra, hogy a szerződés semmisségére csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni. Állítása szerint a felperes másodlagos kereseti kérelme marasztalásra, nem pedig megállapításra irányul, így nem felel meg a Pp. 170.§-ban foglalt és a határozott kereseti kérelemre vonatkozó előírásoknak, valamint ezen másodlagos kereseti kérelem nem a felek jogállapotának vagy jogviszonyának megváltoztatására irányul. Ezen túlmenően, ezen másodlagos kereseti kérelmet is jogalapjában ésösszegezésében is vitatta, hivatkozott arra, hogy a szerződésben nincs meghatározva pontosan, hogy a lízingdíj milyen elemekből tevődik össze, ezért az nem is kiszámítható, a perbeli szerződés nem tartalmaz kamatot, az ki sem számítható a lízingdíjból, a lízing futamidőből és az összes lízingdíjból. Mindezekon túlmenően az érvénytelen szerződésből eredő elszámolás kapcsán a bíróságnak kifejezetten meg kell akadályoznia azt, hogy bármelyik fél jogalap nélkül gazdagodjon. Alperesi álláspont szerint a szerződés érvényessé nyilvánítására jogi lehetőség nincsen.
- [13] A felperes keresete túlnyomórészt megalapozatlan.
- [14] A bíróság a tényállást a peres felek által rendelkezésre bocsátott iratok, alperes személyes előadása, [REDACTED] tanúvallomása és [REDACTED] igazságügyi adó-, járulék és könyvszakértő szakvéleménye alapján állapította meg.
- [15] A felperes keresetével szemben alperes által előterjesztett érdemi ellenkérelemre, az érdemi ellenkérelemben megfogalmazott jogalapi vitatásra, az érvénytelenségi kifogásra figyelemmel a bíróságnak a peres eljárás körében elsődlegesen azt kellett vizsgálnia, hogy a felek által 2007. március 26. napján megkötött egyedi lízingszerződés érvényesnek tekinthető-e, amennyiben érvénytelenségi ok merül fel, az a teljes szerződés érvénytelenségét eredményezi vagy csak részleges érvénytelenséget okoz, az érvénytelenség oka kiküszöbölhető-e vagy sem, milyen tartalommal jött létre érvényesen a szerződés a felek között.
- [16] A szerződés érvényes létrejöttének eredményes bizonyítását, illetőleg az érvénytelenségi ok kiküszöbölését követően az érvényes szerződés szerinti tartalom alapján kerülhetett sor további bizonyítás felvételére az összegezés vonatkozásában, melyek tekintetében a bizonyítási kötelezettség elsődlegesen a felperesen állt.
- [17] A Polgári Perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 265.§ (1) bekezdése értelmében ugyanis törvény eltérő rendelkezése hiányában a perben jelentős tényeket annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósan fogadja el, továbbá a bizonyítás elmaradásának, vagy sikertelenségének a következményeit is ez a fél viseli. A Pp. 266.§ (1) bekezdése alapján a bíróság az ellenérdekű fél által beismert, a felek által egyezően előadott, az ellenfél által bírói felhívás ellenére nem vitatott vagy e törvény értelmében nem vitatottnak tekintendő tényállítást valósan fogadhatja el, ha annak tekintetében kétely nem merül fel.

- [18] A felperes bizonyítási kötelezettségével szemben az alperes ellenbizonyítással élhetett, illetőleg a felek által kötött deviza alapú lízingszerződés vonatkozásában az árfolyamkockázat tekintetében a felperesnek kellett bizonyítania azt, hogy az arra vonatkozó megfelelő tájékoztatást adott az alperesi fogyasztó részére, az számára világos és érthető kellett, hogy legyen, mellyel szemben a fogyasztó ezen állításokat ellenbizonyítás útján cáfolhatta.
- [19] Jelen peres eljárásban a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 1.§ alapján alkalmazandó a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 198.§ (1) bekezdése értelmében a szerződésből kötelezettség keletkezik a szolgáltatás teljesítésére és jogosultság a szolgáltatás követelésére. A 200.§ (1) bekezdése szerint a szerződés tartalmát a felek szabadon állapíthatják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarattal eltérhetnek, ha jogszabály az eltérést nem tiltja. A 201.§ (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy a szerződéssel kikötött szolgáltatásért – ha a szerződésből vagy a körülményekből kifejezetten más nem következik – ellenszolgáltatás jár.
- [20] Az rPtk. 205.§ (1) bekezdése szerint a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A (2) bekezdés alapján a szerződés létrejöttéhez a feleknek a lényeges, valamint a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben való megállapodása szükséges. Nem kell a feleknek megállapodniuk olyan kérdésekben, amelyeket jogszabály rendez.
- [21] Ugyanezen § (3) bekezdése alapján a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.
- [22] A 205/A.§ (1) bekezdése alapján általános szerződési feltételnek minősül az a szerződési feltétel, amelyet az egyik fél több szerződés megkötése céljából egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül előre meghatároz és amelyet a felek egyedileg nem tárgyalnak meg. A (2) bekezdés szerint az általános szerződési feltételt használó felet terheli annak bizonyítása, hogy a szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a felek között vitás, hogy a fogyasztói szerződésben a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan előre meghatározott szerződési feltételt a felek egyedileg megtárgyalták-e. A (3) bekezdés alapján az általános szerződési feltételnek minősítés szempontjából közömbös a szerződési feltételek terjedelme, formája, rögzítésének módja, és az a körülmény, hogy a feltételek a szerződési okiratba szerkesztve vagy attól elválasztva jelennek meg.
- [23] A 205/B.§ (1) bekezdése rendelkezik arról, hogy az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten, vagy ráutaló magatartással elfogadta. A (2) bekezdés alapján külön tájékoztatni kell a másik felet arról az általános szerződési feltételről, amely a szokásos szerződési gyakorlattól, a szerződésre vonatkozó rendelkezésektől lényegesen vagy valamely korábban a felek között alkalmazott kikötéstől eltér. Ilyen feltétel

csak akkor válik a szerződés részévé, ha azt a másik fél – a külön, figyelemfelhívó tájékoztatást követően – kifejezetten elfogadta.

- [24] A Ptk. 209.§ (1) bekezdése szerint tisztességtelen az az általános szerződési feltétel, illetve a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltétel, ha a feleknek a szerződésből eredő jogait és kötelezettségeit a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértésével egyoldalúan és indokolatlanul a szerződési feltétel támasztójával szerződést kötő fél hátrányára állapítja meg. A (2) bekezdés alapján a feltétel tisztességtelen voltának megállapításakor vizsgálni kell a szerződéskötéskor fennálló minden olyan körülményt, amely a szerződés megkötésére vezetett, továbbá a kikötött szolgáltatás természetét, az érintett feltételnek a szerződés más feltételeivel, vagy más szerződésekkel való kapcsolatát.
- [25] A 209/A.§ (2) bekezdése alapján fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalta tisztességtelen kikötés semmis. A semmisségre csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni.
- [26] Az alperes személyes előadása szerint gépjármű vásárlás céljából kereste fel az autókereskedést azzal, hogy a vásárláshoz kellő anyagi fedezettel nem rendelkezett, a gépjármű kereskedő ügyletkötője javasolta számára a deviza alapú lízingszerződés kötését. A megbeszélés alkalmával szóba került az, hogy tízéves futamidőre vállalná alperes a 4.358.000,- Ft vételárral rendelkező gépjármű lízingdíjának megfizetését havi egyenlő fix összegben. Ennek megfelelően az alperes finanszírozási kérelemmel élt a felperes felé személygépjármű deviza alapú lízingszerződésének megkötése céljából. A finanszírozási kérelemben – melyet a Karg Autó Kft. továbbított a felperesi lízingbeadó felé – az alperes részletesen nyilatkozott a jövedelmi- vagyoni helyzetét tükröző adatokra és meghatározásra került a törlesztési ütemezéstervezetben a gépjármű bruttó vételára, a lízingdíj törlesztőrészek száma, az összes alperes által fizetendő lízingdíj, az első lízingdíj összege, mely lényegében a 440.000,- Ft-os önrészt takarta, valamint a szerződéskötést követő tízéves futamidőre az ütemterv, mely mellett a lízingdíjak megfizetését készpénzátutalási megbízás (csekk) formában vállalta az alperes megfizetni.
- [27] A finanszírozási kérelemben feltüntetésre került az is, hogy az egyébként forintban meghatározott fizetendő összegek vonatkozásában a mértékadó devizanem a svájci frank, „havi fix” devizakonstrukcióban, a mértékadó árfolyam 2007. március 20. napjával 150,30,- Ft. A finanszírozási kérelem alapján az egyedi lízingszerződés 2007. március hó 26. napjával kötött meg a felek között azzal, hogy a P [REDACTED] 7 számú egyedi lízingszerződés 1. pontjában rögzítésre került, hogy az egyedi lízingszerződésben nem szabályozott kérdéseket a szerződés elválaszthatatlan részét képező, a Lombard Lízing Zrt. lízingtevékenységére vonatkozó üzletszabályzata tartalmazza. A 2. pont tartalmazza azon kijelentést, mely szerint a lízingbevevő az egyedi lízingszerződésben, valamint az üzletszabályzatban foglaltakat megismerte, megértette és azt a jelen szerződés aláírásával magára nézve kötelezőnek ismeri el és az üzletszabályzat átvételét a jelen szerződés aláírásával nyugtázza. Az egyedi lízingszerződés 3. pontjában mértékadó devizanemként a svájci frank került meghatározásra, a 4. pont rögzítette, hogy a lízingbevevő által választott kamatváltozás I és kamatváltozás II (árfolyamváltozás) elszámolási módja hogyan alakul. A felek által kötött egyedi szerződésben

e tekintetben annyi került rögzítésre, hogy a szerződéskötéssel fix törlesztőrészekkel rendelkező deviza alapú finanszírozás (fix devizakonstrukció) történik. A kamatváltozás I és kamatváltozás II (árfolyamváltozás) elszámolása a futamidő végén történik. A fizetendő kamatváltozás I és kamatváltozás II (árfolyamváltozás) esetén a futamidő – azonos törlesztőrészek mellett – meghosszabbodik, a visszajáró kamatváltozás I-et és kamatváltozás II-t (árfolyamváltozás) a lízingbeadó visszautalja a lízingbevevőnek. Mindezekon felül a felek által kötött egyedi lízingszerződés szintén részletes fizetési ütemezést tartalmazott azzal, hogy az összes lízingdíj 6.451.319,- Ft-ban került meghatározásra. Ezen egyedi lízingszerződés teljes bizonyító erejű magánokiratba lett foglalva.

[28] A felek által megkötött egyedi lízingszerződéshez tartozó üzletszabályzat I.1. pontja tartalmazta a lízingszerződés fogalmi meghatározását, e szerint az a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény hatálya alá tartozó olyan pénzügyi lízingszerződés, amellyel a futamidő lejártakor a lízingbevevő a lízingszerződésben foglalt kötelezettségének maradéktalan teljesítésével a dolog tulajdonjogát megszerzi. A lízingszerződés tartalmát az általános szerződési feltételeket tartalmazó jelen üzletszabályzat és az egyedi szerződéses feltételeket tartalmazó egyedi lízingszerződés együttesen határozzák meg. Az üzletszabályzat I. 4. pontja határozza meg az egyedi lízingszerződés fogalmát, melynek értelmében a lízingbeadó és a lízingbevevő jogviszonyára vonatkozó olyan szerződés, amelyben a felek meghatározzák – különösen – a szerződés tárgyát, futamidejét, az egyes lízingdíjak összegét, esedékességének időpontját, a mértékadó devizanemet és minden más, a közöttük létrejövő megállapodásból eredő egyedi feltételeket. A I. 10. pont határozza meg a lízingdíj fogalmát, mely szerint a lízingdíj magában foglalja a lízingbevevő tőketartozását (a lízingtárgy nettó beszerzési ára), és a tőkére számított Áfa-t, valamint a kamatot, valamint a regisztrációs adót. A I. 12. pontja rögzíti, hogy a mértékadó devizanem az egyedi lízingszerződésben meghatározott devizanem. Amennyiben a mértékadó devizanem forint, úgy értelemszerűen a kamatváltozás II-re és a kamatváltozás III-ra vonatkozó rendelkezések nem kerülnek alkalmazásra. A I. 18. pont meghatározza a mértékadó árfolyam fogalmát, az a mértékadó devizanem vételi árfolyama az egyedi lízingszerződés létrejötté napján.

[29] A I. 7. pont értelmében a fix devizakonstrukció azt jelenti, hogy amennyiben a mértékadó devizanem nem forint, a lízingbevevővel, a kamatváltozás I és II elszámolása a futamidő végén történik, amennyiben a futamidő alatt nem következik be rendkívüli kamat és/vagy árfolyam esemény. A I. 20/a. pontja alapján a kamatváltozás I a mértékadó kamatláb pénzpiacra bekövetkezett százalékos értékének változása függvényében a hátralévő lízingdíjak összegét érintő kamatkülönbözet, míg a 20/b. pont értelmében a kamatváltozás II (árfolyamváltozás) a mértékadó árfolyam és a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam változásának függvényében az alábbi képlet szerint meghatározott kamatkülönbözet. A 20/c. pont szerint a kamatváltozás II (fizetési kötelezettség) a fizetési esedékesség napján aktuális deviza eladási árfolyam/mértékadó árfolyam, míg a 20/d. pont értelmében a kamatváltozás III (árfolyamváltozás) a lízingszerződés futamidő lejárt előtti megszűnéskor fizetendő – ki nem terhelt – kamatkülönbözet, amelynek mértéke a szerződés megszűnésének eseteit szabályozó rendelkezésekben külön kerül meghatározásra.

- [30] A rendelkezésre álló iratokból megállapíthatóan a felek szerződéskötési akarata és szándéka svájci frank devizán alapuló, havi fix konstrukciójú személygépjármű finanszírozásra vonatkozó pénzügyi lízingszerződés megkötése volt, ez alapján került sor a későbbiekben az egyedi lízingszerződés megkötésére.
- [31] Vizsgálta a bíróság, hogy a felperes által keresete alátámasztásául csatolt egyedi lízingszerződésen túlmenően az ahhoz kapcsolódó és ahhoz tartozó üzletszabályzat a felek szerződésének részévé vált-e. A felek egyedi szerződéséhez tartozó üzletszabályzat általános szerződési feltételeket tartalmaz a Ptk. 205/A.§ (1) bekezdésében foglalt rendelkezése alapján, hiszen az üzletszabályzatban található rendelkezések olyan szerződési feltételeket tartalmaznak, melyeket az egyik fél, jelen esetben a felperes több szerződés megkötése céljából egyoldalúan a másik fél, jelen esetben az alperesi fogyasztó közreműködése nélkül határozott meg előre. Egységes a bírói gyakorlat abban, hogy függetlenül attól, hogy a konkrét egyedi lízingszerződésben a felperes által szintén előre meghatározottan rögzítésre került azon kitétel, mely szerint az üzletszabályzatban foglaltakat az alperesi fogyasztó megismerte, megértette és magára nézve kötelezőnek fogadta el, nem jelenti azt, hogy ezen kitéttel, az általános szerződési feltételek egyedileg megtárgyalttá váltak volna. Ahhoz azonban, hogy az általános szerződési feltételek a felek közti konkrét szerződés részévé is váljanak nem szükséges az, hogy az általános szerződési feltételek minden egyes pontját a felek egyedileg is megtárgyalják, az akkor is a felek közti szerződés részévé válik a Ptk. 205/B.§ (1) bekezdése értelmében, amennyiben annak alkalmazója - azaz jelen esetben a felperes - lehetővé teszi, hogy azt a másik fél, jelen esetben az alperesi fogyasztó tartalmilag megismerje, és elfogadja. Jelen esetben a teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt egyedi lízingszerződésben az alperesi fogyasztó azt is kijelentette, hogy az üzletszabályzatot átvette a konkrét egyedi szerződés aláírásával egyidejűleg. Mindezek mellett a felperesi lízingcég az általános szerződési feltételeit tartalmazó iratokat az ügyfélforgalom számára nyitott üzlethelyiségben, irodáiban és honlapján is folyamatosan közzétette és jelenleg is közzéteszi, ezzel biztosítva azok tartalmának megismerhetőségét a potenciális ügyfelek részére. Így biztosítja annak lehetőségét felperes, hogy az általános szerződési feltételeket ügyfelei kellő időben megismerjék és így a konkrét egyedi szerződés megkötésével ezen általános szerződési feltételek is a felek közti szerződés részévé váljanak. Ahhoz pedig, hogy az általános szerződési feltétel a felek közti konkrét szerződés részévé is váljon, az is szükséges mindemellett, hogy azt a másik fél, jelen esetben alperesi fogyasztó kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadja. Azt, hogy az üzletszabályzat rendelkezéseit az alperes is elfogadta, alátámasztja egyrészt az egyedi lízingszerződés erre vonatkozó megfogalmazása, másrészt azon ráutaló magatartás, mely alapján az egyedi szerződés megkötését követően az abban foglaltak szerint a teljesítést megkezdte és azt hosszú éveken át folyamatosan teljesítette is.
- [32] Fentieknek amiatt van kiemelkedő jelentősége, hogy a rPtk. 209.§ (1) bekezdése értelmében csak az általános szerződési feltétel és a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltétel tisztességtelenségét lehet vizsgálni, melynek kapcsán a Kúria 2/2011. számú PK véleményében foglalt állást a tekintetben, hogy melyek azok a szerződési feltételek, amelyek általános szerződési feltételnek és melyek azok, amelyek a fogyasztói szerződésben egyedileg meg nem tárgyalt feltételeknek tekinthetők. E tekintetben a lényegi különbség az, hogy az általános szerződési feltétel esetén az egyik fél a szerződési feltételt több szerződés megkötése céljából határozza meg, míg az egyoldalúan, előre meghatározott szerződési feltétel esetében

ilyen cél nincsen. Amennyiben pedig a fogyasztó közreműködése nélkül előre meghatározott szerződési feltételeket vizsgál a bíróság, vélelem szól amellett, hogy azt egyedileg a felek nem tárgyalták meg. Ezt megdönteni a fogyasztóval szerződő fél úgy tudja, ha minden kétséget kizáróan bizonyítja, hogy a vele szerződő fél részére ténylegesen fennállt a szerződési feltétel tartalmi befolyásolásának lehetősége.

[33] A felperes nem hivatkozott arra, hogy az általa előre meghatározott úgynevezett általános szerződési feltételeket egyedileg is megtárgyalta volna az alperessel, mely viszont lehetővé tette azt, hogy az üzletszabályzatban rögzített egyes szerződési feltételek vonatkozásában annak tisztességtelenségét vizsgálja a bíróság, tekintettel arra is, hogy az alperesi védekezés szerint a deviza alapú lízingszerződés vonatkozásában az alperesi fogyasztó az árfolyamkockázatról tájékoztatást egyáltalán nem kapott, amennyiben pedig a bíróság úgy találja, hogy az üzletszabályzat a felek közti szerződés részévé vált, úgy az esetben is a felperes tájékoztatása nem volt megfelelő, annak ellenére, hogy az árfolyamkockázat a szerződés lényeges elemét képezi. A fentebb hivatkozottak tükrében szükséges leszögezni azt is, hogy a pénzügyi lízingszerződésnek nem lényeges eleme sem a kamat, sem a díjak vagy a költségek így ezek szerződésben való feltüntetésének hiánya a pénzügyi lízingszerződés létrejöttét nem érinti. A pénzügyi lízingszerződés egy, a rPtk-ban nem szabályozott úgynevezett atipikus szerződés, mely többféle szerződés egyes elemeit tükrözi (pl: az adásvétel, a hitelszerződések, használati szerződések). A lízingbeadó ez esetben a lízingtárgy tulajdonjogát adásvételi szerződéssel megszerzi, a beszerzési vételárat kiegyenlíti, majd a megkötött lízingszerződés alapján köteles a lízingtárgyat tartós, határozott időre a lízingbevevő használatába adni, a lízingbevevő pedig ezért időszakonként visszatérően lízingdíjat köteles fizetni. A lízingbeadó a dolog beszerzési árát a lízingkulcs (lízingszorzó) alkalmazásával megnöveli és az így kalkulált lízingdíjat a tartós használat időtartama alatt a lízingbevevő időszakonként visszatérően lízingdíj-részletek formájában fizeti, majd a futamidő leteltével a lízingtárgy tulajdonjogát (maradványértéken) a lízingbeadótól megszerzi (EBD.2013.G.9.). Mivel a tartós futamidő alatt a dolog a lízingbevevő használatába kerül, a lízingdíj valójában két különböző szolgáltatás együttes ellenértékeként jelenik meg: egyrészt a beszerzési ár törlesztéseként, másfelől használati díjként. Így tehát a lízingszerződés lényeges tartalmi eleme maga a lízingtárgy, melyet a lízingbeadó a lízingbevevő részére használatba ad, valamint a lízingbevevő által ellenszolgáltatásként fizetendő lízingdíj. Lízingszerződésnél a lízingbevevő tehát nem pénzüsszeget kap időleges használatba, hanem lízingtárgyat, melynek használatáért nem kamatot, hanem használati díjat (lízingsdíjat) köteles fizetni, így a lízingdíj kacsán az 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 2. számú melléklete I. 11. pontja szerinti „kamatrésze” alatt ténylegesen a lízingdíj használati díj része értendő, és a szerződés létrejötte szempontjából közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részét (a Hpt. szóhasználatával: kamatrészét) miként állapítja meg, annak során a lízingkulcsot hogyan, mi alapján kalkulálja.

[34] A Hpt. kizárólag a „devizahitel” nyújtására irányuló szerződés esetén írja elő ugyan az árfolyamkockázat feltárását, ettől azonban meg kell különböztetni a deviza alapú hitelt, amely devizában nyilvántartott, de forintban folyósított és/vagy törlesztett hitel. A Hpt. 203.§ szerinti tájékoztatási kötelezettség a deviza alapú pénzügyi lízingszerződésre nem terjed ki, melyre a 2/2004. PJE. határozat közbevetőleg utal és a Kúria azt több eseti döntésében is kifejtette. Mivel a Hpt. devizahitel nyújtására irányuló szerződést említi, ebbe a körbe nem

vonható be a pénzügyi lízingszerződés, mely azonban nem jelenti azt, hogy a pénzügyi lízingszerződést kötő pénzügyi intézményt ne terhelné a rPtk. 205.§ (3) bekezdése szerinti, az ilyen szerződést érintő minden lényeges körülményre vonatkozó tájékoztatási kötelezettség. Márpedig az, hogy az ilyen típusú szerződésnél a havonta fizetendő lízingdíj összege minek a függvényében és hogyan, milyen irányban és mértékben változhat, az a törlesztőrészletek mértékére a futamidőre és így a törlesztőrészletek számára milyen kihatással bír a szerződéskötés szempontjából lényeges körülménynek tekintendő, hiszen nagyban befolyásolja a szerződéskötési szándékot. A deviza alapú lízingszerződések tekintetében a fizetendő lízingdíj kapcsán arra az árfolyamkockázat jelentős hatással bír, így az árfolyamkockázatnak a szerződésre gyakorolt hatása jelentős, a szerződés mikénti megkötésére lényeges befolyása van.

[35] Mindezek okán az árfolyamkockázat kapcsán a pénzügyi intézményt terhelte a bizonyítási kötelezettség a tekintetben, hogy az árfolyamkockázat lényeges hatásait ismertesse ügyfelével, mellyel szemben az alperesi fogyasztó bizonyíthatta azt, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őt terhelő volta tekintetében számára a tájékoztatás nem volt világos és érthető, így az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a szerződés érvénytelenségét eredményezi annak tisztességtelensége okán.

[36] A rendelkezésre álló adatok alapján az alperes tisztában volt és tisztában kellett, hogy legyen azzal, hogy az általa kötött pénzügyi lízingszerződés deviza, svájci frank alapú. Erre utal egyrészt az általa előterjesztett finanszírozási kérelem, másrészt a konkrét egyedi lízingszerződésben is mértékadó devizanemként a svájci frank került meghatározásra, valamint az alperes személyes előadásában is megerősítette, hogy az ügyletkötő a gépjármű kereskedésben számára deviza alapú szerződés megkötését javasolta, forint alapú szerződés nem került szóba, mind a finanszírozási kérelmet, mind az egyedi lízingszerződést nem vitásan az alperes maga írta alá. Ezen okiratokban azonban nem került részletezésre az, hogy az árfolyamkockázat mit jelent, annak milyen következményei és hatásai lehetnek a felek közti konkrét szerződésre vonatkozóan és olyan külön okirat (pl: kockázatfeltáró nyilatkozat) becsatolására sem került sor, mely azt tanúsítaná, hogy esetlegesen külön iratban az árfolyamkockázat mibenlétéről, annak hatásairól, a forint és a svájci frank egymáshoz való viszonyára és annak esetleges változásaira vonatkozóan külön részletes tájékoztatás történt volna az alperesi fogyasztó irányába. A felek közti szerződés részét képező és általános szerződéses rendelkezéseket tartalmazó üzletszabályzat elszórtan, összefüggéstelenül, nehezen érthetően és nem nyomon követhető módon tartalmaz rendelkezéseket, fogalom meghatározásokat (I. 6-7. pontja, 12. pontja, 18, 19. és 20. pontja), melyből azonban egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó számára nem lehetett világosan érthető és nyomon követhető az, hogy az általa kötött szerződés kapcsán a svájci frank és a forint árfolyamváltozásából adódó eltéréseknek, a svájci frankhoz képest a forint erősödésének, illetve gyengülésének a konkrét egyedi szerződésre milyen kihatásai lehetnek, sem annak mértékére, sem annak az alperesi fogyasztóra gyakorolt hatására vonatkozó tájékoztatást az üzletszabályzat nem tartalmaz, ráadásul az egyedi lízingszerződésből nem derül ki, hogy a havonta fizetendő lízingdíj és az egyedi lízingszerződésben feltüntetett kamatváltozás I. és kamatváltozás II. pontnak mi a kapcsolata egymással, azok hogyan viszonyulnak egymáshoz, melyhez képest a rendelkezésre álló

iratokból az sem derül ki, hogy az árfolyamváltozásból eredő plussz terheket ki, milyen mértékben köteles viselni és hogy az így viselendő tehernek felső határa nincs.

[37] Azt, hogy az árfolyamkockázat vonatkozásában megfelelő tájékoztatás történt az alperesi fogyasztó irányába, a peres eljárás során tanúként kihallgatott, a felek közti egyedi szerződést tanúként aláíró [REDACTED] tanúvallomásával kellően alátámasztani szintén nem tudta.

[38] A konkrét ügyre vonatkozóan emlékművel kihallgatott tanú egyáltalán nem rendelkezett, általánosságban nézve tudott csak nyilatkozatot tenni, mely szerint munkatársaival együtt a szerződéskötés időszakában egymást segítve működtek közre a szerződések megkötésénél. Emlékezete szerint a szerződéskötés időszakában volt forint alapú kölcsönszerződés megkötésére is lehetőség, melynek az volt az előnye, hogy stabil volt, de drágább, míg a deviza kedvezőbbnek mutatkozott. Az ügyfél igénye szerint vázolták, hogy adott pénzügyi intézmény milyen pénzügyi feltételekkel tud lehetőséget nyújtani, ezen időszakban a deviza alapú szerződéseknél kisebb törlesztőrészekkel kellett számolni. Nyilatkozata szerint történt az árfolyamkockázatról abban az időszakban tájékoztatás, de ennek részleteire már nyilatkozni a tanú nem tudott, ahogyan arra sem, hogy e vonatkozásban készült-e külön nyomtatvány vagy sem. Tanú mindösszesen arra tudott nyilatkozni általánosságban, hogy ilyen típusú tájékoztatásnál szóba került az, hogy a forint-deviza árfolyamától függhet a törlesztőrészlet nagysága, hogy ez arra kihatással van, mert amennyiben a forint gyengül, a törlesztőrészlet emelkedik, ha a forint erősödik, a törlesztőrészlet csökken. Ezen túlmenően a tanú részletesebb nyilatkozatot, különösen olyat, amely a konkrét ügyre vonatkozatható tenni nem tudott, önmagában ezen tanúvallomás viszont nem volt alkalmas arra, hogy azt a felperesi hivatkozást alátámassza, mely szerint az árfolyamkockázatra vonatkozóan az alperes irányába a hatályos magyar jogszabályoknak és az Európai Unió előírásainak is megfelelő tájékoztatás megtörtént volna.

[39] Mindez azonban azt eredményezte, hogy az árfolyamkockázatra vonatkozó szerződéses kikötések vonatkozásában a felek közti szerződés érvénytelennek volt tekintendő a szerződéskötés időpontjára visszamenő hatállyal. A fogyasztói szerződésben az általános szerződési feltételként a szerződés részévé váló, továbbá a fogyasztóval szerződő fél által egyoldalúan, előre meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalott tisztességtelen kikötés semmis, a semmisség okán a szerződés érvénytelen, a semmisségre pedig csak a fogyasztó érdekében lehet hivatkozni. Jelen esetben a fogyasztó érdekében a semmisségi okra az alperesi fogyasztó hivatkozott, mely alapján a felperesi kereset elutasítását kérte, mely érdemi ellenkérelméhez képest terjesztette elő a felperes másodlagos kereseti igényét akként, hogy amennyiben ezen érvénytelenségi kifogást a bíróság megalapozottnak találja, úgy az esetben is a szerződést annak megkötésének időpontjára visszamenőleges hatállyal nyilvánítsa érvényessé az érvénytelen részek kihagyásával. A bíróság ennek jogi akadályát nem látta, figyelemmel az elbíráláskor hatályban levő jogszabályi környezetre és a jogalkotói szándékra is.

[40] Ennek kapcsán a bíróság utal a 2014. évi XL. törvény (DH2.tv.) 37.§-ában foglaltakra, melynek értelmében a fél (azaz akár felperes, akár alperes) a bíróságtól az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződést érvényessé vagy határozathozatalig terjedő időre történő hatályossá nyilvánításának alkalmazását kérheti. E törvényi rendelkezésből következően az

eredeti állapot helyreállítása, mint érvénytelenségi jogkövetkezmény alkalmazása kizárt. Az érvényessé nyilvánításnak nincs akadálya, ha a szerződés érvénytelenségének kizárólag az az oka, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses rendelkezések tisztességtelenek, hiszen ebben az esetben az érvénytelenség oka kiküszöbölhető az által, hogy a fogyasztót mentesítjük a tisztességtelen kikötésből fakadó árfolyamkockázat viselése alól. Ehhez nyújt támpontot és segítséget az 1/2010. (VI.28.) PK vélemény, továbbá a 2/2010. (VI.28.) PK vélemény.

- [41] Az előbbi 5. pontja értelmében, ha az érvénytelenség oka kiküszöbölhető, a bíróság az érvénytelen szerződést a megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal érvényessé nyilváníthatja. Míg a vélemény 8. pontja rendelkezik akként, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményeinek levonásánál a bíróságnak gondoskodnia kell az eredetileg egyenértékű szolgáltatások értékegyensúlyának a fenntartásáról és meg kell akadályozni bármelyik fél jogalap nélküli gazdagodását. Ennek során a bíróságnak arra kell törekednie, hogy a jogkövetkezmények rendezése során egyik fél se kerüljön a másikkal szemben aránytalanul kedvező, illetve aránytalanul súlyosabb vagyoni helyzetbe, az értékegyensúly fennmaradjon.
- [42] Mindezek okán a bíróság az ítélet rendelkező részében foglaltak szerint a felek közti szerződést az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezések mellőzésével a szerződéskötés időpontjára visszamenőleges hatállyal érvényesség nyilvánította.
- [43] Az alperes egyéb jogcímen előterjesztett érvénytelenségi kifogásait a bíróság az alábbiak okán nem találta megalapozottnak. A teljesítőképeség vizsgálatának hiánya miatti érvénytelenségi kifogás kapcsán a bíróság utal arra, hogy az alperes által kitöltött finanszírozási kérelem alperes jövedelmi - vagyoni viszonyaira és helyzetére vonatkozóan került kitöltésre és ahhoz mellékletként csatolni kellett maximum egy hónapos közüzemi számla másolatát, jövedelemigazolást vagy háromhavi bankszámla kivonatot is, emellett az alperes büntetőjogi felelőssége tudatában kijelentette, hogy a finanszírozási kérelmében kitöltött adatok a valóságnak megfelelnek, ezen adatokat a felperes elegendőnek találta ahhoz, hogy az alperessel ezt követően az egyedi lízingszerződést megkösse.
- [44] A Hpt. 77-78.§-i írták elő azt kötelezettségként a pénzügyi intézmény számára, hogy a kihelyezések és kötelezettségvállalások megalapozottságát, áttekinthetőségét, a kockázatok felmérését, ellenőrzését és csökkentését lehetővé tevő belső szabályzattal rendelkezzenek és győződjenek meg a szükséges fedezetek meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről is. A Kúria Gfv.VII.3494/2018/3. számú egyedi ügyben hozott határozatában rámutatott arra, hogy a hitelképeség pénzügyi intézmény általi, gondatlan vagy helytelen felmérésének esetleges megállapítása sem vezetne azonban a szerződés érvénytelenségének megállapítására, ezért ennek vizsgálatát szükségtelennek is találta, mivel ezen tény a szerződés érvényessége szempontjából közömbös, melynek körében visszautalt a 2/2016. számú elvi bírósági döntésében foglaltakra. Ezen túlmenően az EBD.2016.P.2. számú döntés kifejti azt is, hogy a rPtk. 200.§ (2) bekezdése szerint az a szerződés semmis, amely jogszabályba ütközik, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. A következetes bírói gyakorlat szerint a más jogelvi szabályokat sértő szerződés a polgári jog szempontjából akkor érvénytelen, ha a más jogelvi törvény kifejezetten rögzíti, hogy az adott jogi norma megsértése egyúttal szerződés érvénytelenségét is okozza, vagy ha ez a törvény

értelmezéséből, az összes körülményből nyilvánvaló módon megállapítható (BDT.2006.1450., BDT.2000.97.).

- [45] Az alperesnek a Hpt. 210.§ (2) bekezdésére alapítottan előterjesztett érvénytelenségi kifogása szintén nem volt kellően megalapozott. A Hpt. 210.§ (2) bekezdése értelmében a pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésben egyértelműen meg kell határozni a kamatot, díjat és minden egyéb költséget vagy feltételt, ideértve a késedelmes teljesítés jogkövetkezményeit, és a szerződést biztosító mellékkötelezettségek érvényesítésének módját, következményeit is. Az alperesi hivatkozás szerint a felek szerződése nem tartalmazza a kamatot, ezért kamatban a felek nem is állapodtak meg. E tekintetben a bíróság visszautal a fentebb már kifejtettekre, melyeknek értelmében a speciális, atipikus lízingszerződésre vonatkozóan a Hpt. 210.§ (2) bekezdésében foglalt felsorolás jelen esetben nem alkalmazható, az ott felsoroltak nem lényeges tartalmi elemei, sőt egyes pénzügyi szolgáltatások esetén jellegüknél fogva a kamat, mint az idegen pénz használatáért járó díj kikötése kizárt is. Ebből következően, ha adott pénzügyi szolgáltatásra irányuló szerződésnek lényeges tartalmi eleme a kamat, a költség, vagy díj, de abban a felek nem állapodnak meg, a szerződés nem jön létre, a pénzügyi lízingszerződésnek azonban nem lényeges eleme sem a kamat, sem a díjak és a költségek, így ezek szerződésben való feltüntetésének hiánya a pénzügyi lízingszerződés létrejöttét nem érinti. Mindennek nem mond ellent a pénzügyi lízing fogalmának a Hpt. 2. számú melléklete értelmező rendelkezései 1. XI. pontjában rögzített meghatározása sem. A Hpt. a pénzügyi lízing ellenszolgáltatásaként meghatározott lízingdíjat a teljes tőketörlesztő és kamattörlesztő részletek összegében határozza meg, az itt szabályozott kamatrész azonban tartalmában nem azonos a Hpt. értelmező rendelkezések III. 7. pontjában foglalt kamattal, mely szerint a kamat az adós által a kölcsönnyújtónak az elfogadott betét vagy az igénybe vett kölcsön használatáért, kockázataért fizetendő, időarányosan térítendő pénzösszeg vagy egyéb hozadék. A lízingbevevő a lízingtárgy használatáért nem kamatot, hanem használati díjat köteles fizetni és a lízingszerződés létrejötte szempontjából ezért közömbös, hogy a lízingbeadó a lízingdíj használati díj részét (a Hpt. szóhasználatával: kamatrészét) miként állapítja meg. A lízingszerződés jellegéből adódóan a polgári jogi értelemben vett kamat a szerződésnek nem, illetve nem lényeges tartalmi eleme, ezért a kamat-meghatározás hiánya a lízingszerződést nem teszi a létre nem jött megállapodása (BDT.2015.3328.).
- [46] Az alperesnek a szerződés jogszerűtlen felmondására történő hivatkozása kapcsán az alábbiak emelendők ki. A felmondás jogszerűtlensége körében az alperes hivatkozott arra, hogy a felperes által eszközölt felmondásból nem állapítható meg, hogy milyen szerződési feltétel megszegésére alapítottan mondta fel a felek közötti szerződést, márpedig a felmondás csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha a jogosult a szerződés alapján fennálló, követelhető tartozások összegét a felmondásban helyesen tünteti fel és pontosan megjelöli a felmondás okát. A felmondás csak akkor lehet jogszerű, ha a megszűnésig lejárt és hátralékos tartozás meghaladja az addig teljesített túlfizetés összegét. Ezen védekezés megalapozottsága tekintetében szükséges volt tisztázni azt, hogy a 2017. október hó 09. napján kelt és a felek közti szerződést 2017. november hó 02. napjára felmondó, az alperes részére megküldött levél kapcsán a felmondás időpontjában állt-e fenn a szerződésből eredően az alperesnek fizetési kötelezettsége, tartozása a felperes irányába, és ha igen, milyen összegben.

- [47] Ennek kapcsán szükséges kiemelni, hogy a bíróság az előzőekben részletezettek alapján azt állapította meg, hogy a felek közti szerződés kapcsán az árfolyamkockázat viseléséből eredő terhek az alperesi fogyasztóra az árfolyamkockázatról való tájékoztatás hiánya miatt nem háríthatók át, ennek kapcsán a bíróság a szerződést a szerződéskötésre visszamenő hatállyal akként nyilvánította érvényesnek, hogy abból az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezéseket mellőzte. Ennek kapcsán pedig vizsgálni kellett azt, hogy az érvényessé nyilvánítás körében mely összegre tarthat jogszerűen igényt a felperes az alperestől, illetőleg, hogy az alperesnek állt-e fenn a felmondás idején tartozása a felperes irányába vagy sem. E tekintetben túl azon, hogy az alperesnek a felperes felé a lízingtárgy teljes vételárát a havi lízingdíj-fizetési kötelezettség keretében rendeznie kellett, a felperes nyilvánvalóan jogosult volt igényelni az úgynevezett „kamatrészt”, melyet a lízingdíj használati díjába beépíten lehet érvényesíteni, és mely „felár” abból adódott, hogy meghatározott hosszabb időszakban, jelen esetben tíz éven át a lízingbeadó tulajdonában álló gépjárművet, mint lízingtárgyat az alperes volt jogosult használni.
- [48] Az elszámolás kapcsán az alperesi oldal helyesen hivatkozik ugyan arra, hogy az úgynevezett devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási gyakorlatát vizsgáló konzultációs testület 2019. június hó 19. napján elfogadott többségi álláspontja a bíróságokra nézve nem kötelező jellegű, az nem tekinthető jogszabálynak, ráadásul annak meghatározása szerint az a devizaalapú kölcsönszerződésekre vonatkozatható, azonban a peres ügyben eljáró bíróságok szabad mérlegelésük alapján - tekintettel a felek közti értékegyensúly fenntartására is - nincsenek elzárva attól a lehetőségtől, hogy a konzultációs testület által kimunkált módszer szerint határozzák meg az érvénytelenség esetére a szolgáltatás ellenszolgáltatás megfelelő arányát és amennyiben az nem mutatkozik nyilvánvalóan túlzónak és értékegyenlőtlennek a bíróság ezt a megoldást a felek közti elszámolás körében alkalmazhatja.
- [49] Az összecszerúségi levezetés, valamint a felmondás jogszerűségének megállapíthatósága kapcsán is a bíróság felperesi indítványra igazságügyi szakértőt vezetett a perbe, és [REDACTED] igazságügyi adó- járulék és könyvszakértő szakvéleményét kellően részletesnek és alaposnak is találva, azt ítélelhozatala alapjául a bíróság elfogadta.
- [50] Igazságügyi szakértő a bíróság kérdésére kimunkálta, hogy amennyiben a felperes elsődleges keresete megalapozott, a felperes által iratokhoz csatolt szerződést a bíróság teljes egészében érvényesnek találja, úgy valóban az alperesnek a felmondás időpontjában tartozása állt fenn a felperes felé a felperes keresetében megjelölt összegben, így ez esetben felmondása is jogszerűnek lett volna tekinthető, figyelemmel arra is, hogy a felek szerződésének részét képező üzletszabályzat VI. pontja tételesen rögzíti a lízingbevevő szerződésszegésének jogkövetkezményeit, e tekintetben a felmondás lehetőségét is. A felmondólevelet megelőzően 2017. szeptember 13. napján figyelmeztető levél elküldésére került sor alperes irányába, melyben már tájékoztatva lett arról, hogy szerződésből eredő lejárt fizetési kötelezettségének nem tett eleget, 101.306,- Ft lejárt tartozást halmozott fel, melynek tételes összecszerúségi lebontására is sor került, majd ezt követően került sor a lízingszerződés felmondására felperes részéről, melyben utalás történt arra, hogy többszöri felszólítás ellenére lejárt fizetési kötelezettségének alperes nem tett eleget, ezért az üzletszabályzat szerződésszegés jogkövetkezményeire vonatkozó rendelkezése alapján történt a felmondás felperes részéről,

melyet követően összegszerűen, tételesen lebontva alperes felszólítására is sor került tartozása megfizetésére.

- [51] Figyelemmel azonban arra, hogy a bíróság az árfolyamkockázat vonatkozásában a felek közti szerződést érvénytelennek találta, igazságügyi szakértő bírósági felhívásra kimunkálta azt is, hogy a felek közti svájci frank devizában nyilvántartott lízingszerződés kapcsán, amennyiben a kirovó pénznemmé a forint válik és az ügyleti kamat az irányadó forintkamat szerződéskötés kori értékének kamatfelárral növelt mértékével egyenlő, úgy az esetben az alperes eddigi törlesztéseit figyelembe véve a szerződésből eredően a felperes felé tartozása nincsen. Mivel a szakvéleményhez csatolt részletes, tételes kimutatásokat is tekintve abból megállapíthatóan az alperes 2017 júliusát követően befizetést nem teljesített, így nyilvánvaló, hogy a felmondás időpontjában ezen számítási metodika szerint a felperes felé tartozása nem állt fenn, mindez pedig azt eredményezte és azt jelentette, hogy az alperesnek a felperes felé a peres eljárás alapját képező deviza alapú egyedi lízingszerződés vonatkozásában fizetési kötelezettsége a felmondáskor nem állt fenn, a felperes keresete a tartozás megfizetésére vonatkozóan nem megalapozott.
- [52] A beszerzett szakértői véleményre felperes ugyan észrevételeket tett, azonban azzal összefüggésben további bizonyítási indítványa nem volt, a szakkérdésre nézve a szakértői számítási módot és levezetést a bíróság elfogadta.
- [53] Mindezekre figyelemmel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a túlnyomórészt pervesztes felperest a perköltség megfizetésére kötelezte a Pp. 80.§, 81.§ (1), a 82.§ (1), (2), (3) bekezdése, valamint a 83.§ (1) bekezdése alapján és a perköltség részeként az eljáró ügyvéd munkadíját vette figyelembe a bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2.§ alapján. A fellebbezési jog a Pp. 365.§ (2) bekezdésén alapul.

Kaposvár, 2021. december 02.

Dr. Várkonyi Barbara sk.
b í r ó